

Edward Ćwiertak, Andrzej Bartczak

Radom. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 13, 183-184

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania prowadziła Pomorska Ekspedycja Archeologiczna. Sprawozdanie opracowała mgr Małgorzata Kowalczyk. Finansował Uniwersytet Łódzki oraz Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Jedenasty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne /XIII w. - stolica kasztelanii/.

Prace badawcze kontynuowano w północno-zachodniej części grodu oraz w północnej partii dziedzińca. Wykopy obejmowały część odsłoniętego poprzednio obiektu mieszkalnego nr V oraz fragment nasypu wału obronnego.

Warstwy wału, w tej części grodu, potwierdziły jego dwufazowość w postaci zarejestrowanych dwóch warstw pożarowych - z 1256 r. i przełomu XIII/XIV w. W warstwach tych zalegały zwęglone fragmenty konstrukcji drewnianych umocnień wału, które oblepiane były gliną. Zalegała ona grubą warstwą w postaci rumoszu w wewnętrznej części stoku wału.

W pobliżu fragmentu obiektu mieszkalnego, od strony dziedzińca, odkryto 3 jamy prawdopodobnie wędzarskie. Wewnątrz nich stwierdzono występowanie konstrukcji plecionkowej oblepionej gliną. Jamy zawierały kości rybnie i zwierzęce.

Wśród odkrytych materiałów zabytkowych w warstwach obiektu mieszkalnego oraz nasypu wału znajdują się sierp żelazny, przęśliki, szydła, ośelki oraz liczne fragmenty kości zwierzęcych i ułamki ceramiki charakterystyczne dla III okresu wczesnego średniowiecza.

Prace będą kontynuowane.

RACIĄŻEK, gm. Nieszawa
woj. wrocławskie

patrz
późne średniowiecze

RADOM
Stanowisko 2

P. P. Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Łodzi

Badania prowadzi mgr Edward Cwiertak /autor sprawozdania/ przy współudziale mgr Andrzeja Bartczaka. Finansowała Wojewódzka Dyrekcja Rozbudowy Miast i Osiedli Wiejskich w Radomiu. Drugi sezon badań. Wczesnośredniowieczna osada przy grodzie kasztelańskim /IX-XII w. /.

W latach 60-tych na stanowisku prowadzone były badania archeologiczne z ramienia IHKM PAN przez mgr Ewę Kierzkowską-Kalinowską.

Obecne badania rozpoczęte w 1978 r., prowadzone są w związku z budową nowego kolektora sanitarnego przechodzącego przez teren stanowiska. W 1978 r. prowadzono jedynie wstępne badania rozpoznawcze. W br. prowadzono badania w pasie szerokości 5 m /szerokość kolektora/ na odcinku 70 m. Prace wykopaliskowe mają charakter ratowniczy. W badaniach tegorocznych ograniczono się do wyeksplorowania na w/w odcinku jednej warstwy kulturowej /III warstwa osadnicza wg. E. Kierzkowskiej-Kalinowskiej/ datowanej na wiek XII. Masowy materiał zabytkowy stanowią liczne fragmenty naczyń glinianych, oraz duże ilości kości zwierzęcych. Cechą charakterystyczną na badanym odcinku, jest liczne występowanie czaszek końskich /7 szt. / leżących luzem w warstwie kulturowej oraz brak narzędzi żelaznych. Licznie występują również przęśliki z różowego łupku wołyńskiego, gliniane dysze do miechów oraz wyrobu z kości i rogu.

W jednym z narożników wykopu natrafiono na silnie zniszczony fragment drewnianej drogi, o konstrukcji z ułożonych poziomo belek i dranic umocnionych pionowo wbitymi palami. Wyniki dotychczasowych badań potwierdzają, że osadnictwo miało charakter kępowy, bez wyraźnego układu przestrzennego. Wiązać to należy z dużym nawilgoceniem terenu osady, położonej w dolinie zalewowej rzeki Mlecznej. Dlatego też w warstwie kulturowej można zaobserwować pozostałości po częstych powodziach. Prawdopodobnie w wyniku wpływu tych czynników nie można w wielu wypadkach uchwycić konkretnych układów konstrukcyjnych budynków o mniej trwałej konstrukcji. Jedynie w dwóch wypadkach uchwyciono wyraźne pozostałości mieszkalnych budynków o konstrukcji wieńcowej. Pierwsza chata o wymiarach 275 x 275 cm zbudowana na zrąb z belek o średnicy 20-26 cm, posiadała podłogę z dranic oraz przedsionek o podobnej konstrukcji, szerokości 1 m. Ściany i narożniki chaty wzmocniono pionowo wbitymi palami, zaś przed zapadaniem się ścian w podmokłym gruncie zabezpieczono się podkładając pod wieńce drewniane belki. W budynku między dranicami podłogi odkryto duże skupisko ziarna prosa. 15 m dalej odsłonięto fragment drugiej chaty zrębowej. Budynek o wymiarach 4 m x 4 m wykonano z belek o średnicy 24-28 cm. Z zachowanych relikwów można wnioskować, iż budynek posiadał prostokątny podest, przed wejściem, o wymiarach 120 x 100 cm zbudowany z dranic. Eksplorowaną w br. warstwę można po występującej ceramice datować wstępnie na wiek XII, a nawet początek wieku XIII.

Badania będą kontynuowane.

RADZIKOWO STARE, gm. Czerwińsk
woj. płockie

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Epoki Metali
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Iwona Dąbrowska wspólnie z ekipą Muzeum Narodowego w Prilepie w ramach polsko-jugosłowiańskiej umowy. Finansował IHKM PAN. Czwarty sezon badań. Wczesnośredniowieczne /VI-VII w./ miejsce kultowe.